ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΜΑΥΡΗ ΒΙΒΛΟΣ

Τὴν πρώτην Μαύρην βίβλον διὰ τὰ κακουργήματα τῶν Τούρκων εἰς Σμύρνην καὶ Κωνσταντινούπολιν, τὴν ἐξέδωσαν οἱ.. γεωργικοὶ συνεταιρισμοὶ τῆς Ἑλλάδος, ἀντὶ τοῦ ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν. Τώρα, πάλιν, ἀγγέλλεται ἔκδοσις νέας Μαύρης βίβλου διὰ τὰ ἀγγλικὰ βασανιστήρια εἰς βάρος συλλαμβανομένων ἐν Κύπρῳ, τὴν δὲ νέαν ταύτην βίβλον θὰ ἐκδώσῃ ὄχι τὸ ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν, ἀλλὰ ἡ... ΕΟΚΑ, ἡ ὁποία ὑποτίθεται ὅτι ἔχει ἄλλα περισσότερον ἀρμόδια καθήκοντα. Ἀλλά, φυσικά, ἀφοῦ οἱ ἀγωνισταὶ διαπιστώνουν τὴν ἀδιαφορίαν τῶν διπλωματῶν μας, ἀφίνουν γιὰ λίγο τὸ τουφέκι καὶ παίρνουν τὴν πέννα διὰ νὰ πολεμήσουν καὶ μὲ τὸ μέσον αὐτὸ τοὺς Ἄγγλους...

«ΠΟΛΥΤΙΜΟΣ ΧΡΟΝΟΣ»

Εἰς δύο ἐκ τῶν ἐγγράφων ποὺ ἐχρησιμοποίησεν εἰς τὸν λόγον του ὁ κ. Καρτάλης, γίνεται λόγος περὶ «πολυτίμου χρόνου». Ὁ κ. Θεοτόκης ζητεῖ νὰ μὴ διακοποῦν αἱ διαπραγματεύσεις εἰς Κύπρον «διὰ νὰ κερδηθῇ πολύτιμος χρόνος». Καὶ ὁ κ. Καραμανλῆς διατυπώνει τὴν ἰδίαν ἄποψιν πρὸς τὸν κ. Πὴκ πάλιν «διὰ νὰ κερδηθῇ πολύτιμος χρόνος». Βεβαίως, δὲν φανταζόμεθα ὅτι τὸν χρόνον τὸν ἐχρειάζετο ὁ στρατάρχης Χάρντιγκ διὰ νὰ ὀργανώσῃ καλύτερα τὸν πόλεμον κατὰ τῆς ΕΟΚΑ. Ἀλλὰ ἐχρειάζετο ἡ ΕΡΕ νὰ μὴ διακοποῦν αἱ ἀπατηλαὶ διαπραγματεύσεις διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ κερδίσῃ τὰς ἐκλογάς. Διὰ τὴν Κύπρον, οὐ φροντὶς Καραμανλῆ...

«ΣΥΜΒΟΛΙΚΗ» ΑΠΕΡΓΙΑ

Ἡ Γενικὴ Συνομοσπονδία Ἐργασίας, ἐνδιαφερομένη, προφανῶς, νὰ ἐργασθοῦν οἱ ἐργάται καὶ ὑπάλληλοι κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Μαΐου, διὰ νὰ ἐνθυλακώσῃ αὐτὴ τὸ ἡμερομίσθιόν των, ἀπεφάσισεν ὅπως ὁ ἑορτασμὸς τῆς Ἐργατικῆς Πρωτομαγιᾶς γίνῃ «συμβολικῶς» μὲ ἀποχὴν ἐκ τῆς ἐργασίας ἐπὶ μίαν μόνον ὥραν. Καὶ ἔτσι, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, κατεπροδόθη καὶ ἡ παράδοσις τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος διὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς Πρωτομαγιᾶς μὲ 24ωρον ἀπεργίαν, εἰς ἔνδειξιν τιμῆς πρὸς τοὺς νεκροὺς ἀγωνιστάς, οἱ ὁποῖοι μὲ τὸ αἷμα των ἐθεμελίωσαν τὸ θῶρον καὶ τὰς ἄλλας κατακτήσεις τοῦ συνδικαλισμοῦ, εἰς ἐποχήν, ποὺ δὲν ὑπῆρχε, βεβαίως, ὑπόχρεωτικὴ εἰσφορά...

ΑΠΟΜΟΝΩΣΙΣ

Ἀπὸ τὴν ληφθεῖσαν ἐπιστολὴν τοῦ Μακαρίου προκύπτει ὅτι ὁ Ἐθνάρχης τῆς Κύπρου καὶ εἰ συνεξόριστοί του τελοῦν ἐν αὐστηροτάτῃ ἀπομονώσει, ἀφοῦ δὲν τοῦ, ἐπιτρέπεται νὰ λαμβάνουν ἐλληνικὰς ἐφημερίδας. Ἡ ἀπαγόρευσις αὐτὴ μαρτυρεῖ πρωτοφανῆ ἀγριότητα τῶν Ἄγγλων στερουμένων εἰσαδήποτε σκιᾶς ἀνθρωπότητας. Ὁ Μακάριος δὲν ἔχει τὴν δύναμιν ἀπὸ τὴν ἐρημόνησον τοῦ Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ νὰ ἐπικοινωνῇ μὲ τὴν Κύπρον καὶ νὰ ἐπηρεάζῃ τοὺς Κυπρίους. Ἀλλὰ νὰ μὴ μανθάνῃ καὶ τὰ νέα; Τί θὰ ἔβλαπτε αὐτὸ τοὺς Ἄγγλους καὶ κατὰ τί θὰ ἐχειροτέρευε τὴν ἐν Κύπρῳ κατάστασιν; Εἶναι μία ἁπλῆ ἀγριότης. Διότι, βέβαια, θὰ ἦτο ἀστεῖον καὶ νὰ ἐλπίζουν ὅτι θὰ κάμψουν τὸ ἠθικὸν τῶν ἐξορίστων...

Η ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΙΣ

Ὁ θλιβερὸς κυβερνητικὸς βουλευτής, ποὺ ἐπιμένει νὰ θεωρῆται Ἀξιωματικὸς σύμβουλος, ἐδήλωσεν, ὕστερα ἀπὸ πάσας ἀποκαλύψεις διὰ τὸ Κυπριακόν ὅτι

«...τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς τακτικῆς εὐλόγου προθεσμίας πρὸς ἄσκησιν τῆς Αὐτοδιαθέσεως ἀνέλαβον οἱ Κύπριοι...

Καὶ βεβαίως οὐδεὶς ἀγνοεῖ—καὶ τὸ παρεξέχοντες εἰς τὰς βιβλιοθήκας τῶν συνομιλίας οἱ κυβερνητικοὶ βουλευταὶ—ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐπίεσε τὸν Μακάριον νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν δρόμον τῆς ἀσκήσεως τῆς Αὐτοδιαθέσεως ἐντὸς εὐλόγου ταχείας προθεσμίας. Ἀλλά, ἀφοῦ εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἡ ἐγκατάλειψις ἔγινε ἀπὸ τοὺς Κυπρίους, μὲ ἰδικήν των πρωτοβουλίαν, διατί, ὁ κ. Καραμανλῆς ἰσχυρίζετο ὅτι αὐτό, (ὅπερ ἐὰν ἦτο ἀληθὲς) εἶχε διατυπώσει εἰς τὸ ὑπόμνημα τῆς Δεκεμβρίου τὸν ὅρον τῆς «τακτικῆς προθεσμίας» καὶ δὲν ἔλεγεν ὅτι ἐὰν ἐπέμεινεν ἡ Κυβέρνησις εἰς τὸ ὑπόμνημα αὐτό, ἀφοῦ οἱ Κύπριοι τὸ ἐγκατέλιπον; Καὶ κάτι ἄλλο:

Ἀφοῦ τὸ αἴτημα τῆς τακτικῆς προθεσμίας ἀπετέλει τὴν ἐθνικὴν πολιτικήν, χαρακτηθεῖσαν ἀπὸ κοινοῦ παρ' ὅλων τῶν κομμάτων, διατί ὁ κ. Καραμανλῆς δὲν συνεκάλεσε τὰ κόμματα καὶ τοὺς ἀνακοινώσῃ ὅτι παρίσταται ἀνάγκη ὑποχωρήσεως, λόγῳ ἐγκαταλείψεως τοῦ αἰτήματος ἀπὸ τοὺς Κυπρίους, ἀλλὰ ὅλως ἀνακριβῶς ἐβεβαίωνε τοὺς πάντας ὅτι ἐζήτει τὴν τακτικὴν προθεσμίαν;

ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ

Διεξαγομένης ἀνακρίσεως διὰ τὴν στάσιν τῶν βουλευτῶν εἰς Ἀργυρόκαστρον, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ καθεστῶτος Πεβρόν, ἕνας βουλευτὴς ἐδήλωσε τὰ ἑξῆς:

«Ἐγὼ εἶμαι... κουφός. Δὲν μπόρεσα ποτὲ νὰ καταλάβω τί συνέβαινε εἰς τὴν Βουλήν. Ἔκανα ἁπλῶς ὅ,τι ἔβλεπα νὰ κάνουν οἱ συνάδελφοί μου».

Ὅταν ἔλθῃ ἡμέρα νὰ ἀνακριθοῦν οἱ βουλευταὶ τῆς ΕΡΕ, ἴσως θὰ δυνηθοῦν νὰ ἐπικαλεσθοῦν ἀφωνίαν, πλὴν τοῦ στρατηγοῦ Ἰατρίδη...

ΤΑ ΜΠΑΛΛΕΤΑ

Ἐκ διαφημίσεων διὰ τὰ Ρωσικὰ λαϊκὰ μπαλλέτα «Μπεριόσκα», τὰ ὁποῖα ἀναγγέλλουν παραστάσεις διὰ τὴν ἑβδομάδα τοῦ Πάσχα, ἀντιλαμβανόμεθα ὅτι ἐχορηγήθη, ἐπὶ τέλους, ἡ ἄδεια. Δικαιούμεθα, ὅθεν, νὰ ἐρωτήσωμεν τὸν κ. Ὑπουργὸν Ἐξωτερικῶν, ὅστις εἶχε δικαιολογήσει τὴν ἄρνησίν του μὲ τὴν ὕπαρξιν Ἑλλήνων κρατουμένων εἰς τὰ βάθη τῆς Ἀσίας:

—Οἱ κρατούμενοι ἀπελθόντες, Ἡ ἔδωσε τὴν ἄδειαν τῶν μπαλλέτων, μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Κυπριακοῦ εἰς τὴν Βουλήν, διὰ νὰ πάνε τὰ φαρμάκια κάτω;

Τὸ πνεῦμα τοῦ Μεσολογγίου ξαναζῆ σήμερα εἰς τὴν Κύπρον!

ΟΙ ΚΑΡΠΟΙ ΤΗΣ ΘΥΣΙΑΣ

Ἀπὸ τὸν δαυλὸν τοῦ Καψάλη ἐφωτίσθη ἡ συνείδησις τῶν πολιτισμένων λαῶν τῆς γῆς!

Ἄρθρον τοῦ κ. ΧΡΗΣΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΥ

Ἐπιτίμου Δημάρχου Μεσολογγίου

Εἰς αὐτὴν τὴν γωνίαν τῆς Γῆς, εἰς τὴν ὁποίαν κατὰ μεγαλειωδῶς δραματικὴν ἐντολὴν τῆς Ἱστορικῆς Μοίρας, ὁ πνευματικὸς ἄμβων ἐναλλάσσεται μὲ τὸ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας θυσιαστήριον, εἰς αὐτὴν τὴν γωνίαν ἀπὸ τὴν ὁποίαν ξεκινᾶ πάντα ἡ λατρεία τοῦ ἰδεώδους καὶ διαχέεται εἰς τὴν Οἰκουμένην, ὡς ἠθικὸν ὀξυγόνον, διαποτίζον τὰς ἀξίας τοῦ πολιτισμοῦ, εἰς αὐτὴν τὴν γωνίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ὑπὲρ Πατρίδος θάνατος ὁμιλεῖ τὴν ζωὴν τοῦ Ἔθνους καὶ σημαδεύει ἀφετηρίας διὰ κατακτήσεις φωτοβολούσας, εἰς αὐτὴν τὴν γωνίαν ἐστέφθη καὶ ἐκείνην τὴν νύκτα τὸ μεγαλύτερον τρόπαιον τοῦ ἔθνους.

Δὲν ἐπιθυμοῦσε νὰ πέσῃ τὸ Μεσολόγγι. Δὲν θὰ ἀφίνετο νὰ ὑποταχθῇ. Δὲν θὰ ἐπετρέπετο νὰ ἀνοιχθῇ δρόμος, διὰ μέσου τοῦ ἡρωϊκωτέρου φράκτου τῆς Ἱστορίας καὶ νὰ περάσῃ ἡ βία. Ἁπλῶς ἐπρόκειτο νὰ φωτισθῇ ὁ τύμβος. Νὰ φωτισθῇ μὲ τοὺς δαυλοὺς τοῦ Καψάλη καὶ τοῦ Δεσπότη Ἰωσὴφ Ρωγῶν. Καὶ μαζί του νὰ φωτισθῇ ἡ συνείδησις τῶν μεγάλων κρατῶν, ἡ ὁποία, παλαιοῦσα πρὸς ἀδιαφορίαν καὶ δόλον τῆς Ἱερᾶς Συμμαχίας, ἀναζήτει δίοδον, διὰ νὰ περάσῃ εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ὑπερτάτου χρέους. Ἡ Ἔξοδος δὲν ἦλθεν ὡς ὑστατος πολεμὸς ἐξ ὀλιγομερεῖς ἀγῶνος ἀλλ' ὡς γενναία διαμαρτυρία πρὸς τὴν Μοῖραν, ὡς σκιρτημὰ ἐπισφραγίζον τὴν ἀπόφασιν τῆς ζωῆς ἢ τοῦ θανάτου. Πέραν καὶ ἀσχέτως οὐ ὢν ἦλθεν ὡς, ἐπιτάγῃ ἀνάγκης, ὡς ἀντιπόκρισις εἰς κέλευσμα ἀπὸ ἐκεῖνα, ποὺ μόνον ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ γνωρίζει νὰ συλλαμβάνῃ καὶ νὰ μεταπλάθῃ εἰς νόμους ἀρετῆς, ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ μόνον τὸ ἀνέφικτον πάθος, διὰ τὴν ἐλευθερίαν ἠμπορεῖ νὰ δέχεται ὡς λυτρωτικὸν μήνυμα, προφορικὸν νὰ γνωματοποιῇ τὴν προσφορὰν τοῦ αἵματος. Ἐσωρεύθησαν τότε ὅλα, εἰς τέφραν. Ἐκαλύφθησαν κάτω ἀπὸ τὸν σάβανον τῆς φωτιᾶς. Ἐτάφησαν μέσα εἰς τὰ ἐρείπια. Ἀλλὰ δὲν εἶχον παραδοθῆ. Δὲν εἶχον δοθῆ εἰς ἀντάλλαγμα κάποιας ταπεινωμένης ζωῆς. Καὶ ἐπάνω εἰς τὸν πελώριον τάφον ἔμεινε τὸ πνεῦμα, ἔμεινε ζωντανὸν τὸ νόημα, ἔμεινεν ὀρθία ἡ φλόγα τῆς ἀληθείας. Ἔμεινεν τὸ Μεσολόγγι ὡς σύμβολον, τυλιγμένον, μέσα εἰς τὸν θρῦλον τῆς μεγαλυτέρας ἀνθρωπίνης ὀμορφιᾶς.

Ἔκτοτε ἡ Ἑλλὰς δὲν ἐπαυσε νὰ προσφέρῃ τὰ Μεσολόγγια της ὡς ἀτίμητα δῶρα εἰς τὰς βαρείας στιγμὰς τῶν λαῶν. Ὁ δρόμος της συνεχίζεται πάντοτε μὲ τὰς ἀνταυγείας ἐκεῖ ἡ; τῆς ἐκτυφλωτικῆς λάμψεως ἀκμαίας, χαράσσεται πάντοτε μὲ τὴν παλμώδη ἐποιμότητα τοῦ ζωοποιοῦ θανάτου, ἀνοίγεται πάντοτε μὲ τὴν πνοὴν τῶν ἀγωνιστῶν, ποὺ ἔχουν ὁρκισθῆ νὰ μένουν ἀδάμαστοι εἰς τὴν αἰωνίαν των ἐπαλξιν.

Γύρω ὁ κόσμος συχνὰ λησμονεῖ. Συχνότερα ἀποδεικνύεται ἀγνώμων. Καὶ προσπαθεῖ νὰ προσποιεῖται ὅτι οὐδὲν ὀφείλει. Πρὸς τί ὅμως; Δὲν ἔχει ἀνάγκην ἡ Ἑλλὰς καμμιᾶς ξένης ἀναγνωρίσεως, διὰ νὰ εἶναι αὐτὴ ποὺ εἶναι. Τῆς ἀρκεῖ τὸ προνόμιον, τῆς ἀρκεῖ ἡ ἐντολὴ τοῦ πεπρωμένου νὰ μάχεται διὰ τὰ ἰδέας, νὰ πάλλεται μὲ τὰς ἰδέας, νὰ ζῇ μὲ τὰς ἰδέας. Καὶ ἔτσι νικᾶ. Εἴτε τὸ θέλουν, εἴτε δὲν τὸ θέλουν οἱ ἄλλοι αὐτὴ θὰ ἔχῃ τὸ προβάδισμα τῆς τιμῆς, αὐτὴ θὰ παραδειγματίζῃ καὶ θὰ χειραγωγῇ. Τὸ δίκαιόν της ἐπιβεβαιοῦται εἰ, γεωγραφικὰ ὅρια, ὅπως καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα τοῦ Καψάλη καὶ τοῦ Δεσπότη Ἰωσὴφ δὲν ὑπόκειται εἰς εὐδενὸς εἶδους μέτρησιν.

Ἡ ἄρνησις τῆς συνθηκολογήσεως: Ἰδοὺ τὸ περιεχόμενον τῆς Ἐξόδου. Ἄρνησις ἐνώπιον τοῦ ἰδίου μας ἑαυτοῦ. Ἔτσι ἐὰν συνέβη καὶ χθές; Τὸ ἴδιον ἐὰν ἐπανελήφθη εἰς τὸν Ἑλληνοϊταλικὸν πόλεμον; Τὸ ἴδιον δὲν ἀντέταξε τὸ Ρουμελὴ εἰς τὴν ἐπιδρομήν; Τὸ ἴδιον δὲν συνέτριψε τοὺς προπομποὺς τοῦ διεθνοῦς κομμουνισμοῦ εἰς τὸν Γράμμον καὶ τὸ Βίτσι; Ἄρνησις ἀκόμη καὶ τῆς ζωῆς, ὅταν τὸ ἐπιβάλλει ἡ Ἐλευθερία. Ἄρνησις ποὺ εἰς τὸ βάθος της δὲν εἶναι παρὰ θέσις, ἐὰν εἶναι παρὰ δημιουργία. Ἀρνοῦνται, τάχα, νὰ παραδώσουν τὸ ἅγιον ἀγῶνά των, εἰς τὴν Κύπρον, οἱ ἀδελφοί μας. Τί πράττουν;

Δημιουργοῦν τὴν ἀσπίδα τῆς Ἐλευθερίας. Καὶ θὰ νικήσουν.

Νικᾶ διαρκῶς ἡ Ἑλλάς. Νικᾶ διότι δὲν ζητεῖ τίποτε πέραν τοῦ Δικαίου, διότι δὲν ἔχει ἄλλην πλὴν τῆς ἐντίμου συνεχείας τοῦ φυλετικοῦ βίου, διότι δὲν διεκδικεῖ οὐ ἐν πέραν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐλευθέρας ἀναπνοῆς, αὐτῆς, ποὺ ἐμψυχώνει τὰ ἐπιτεύγματα τοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἀνεβάζει τὰ ἠθικὰ μεγέθη εἰς τὸ ἐπίπεδον ἀκαταλύτων νόμων καὶ κάμνει καὶ τὸν ἁπλοϊκώτερον στρατιώτην ἡμίθεον.

Μὲ τὸ λάβαρον τοῦ Μεσολογγίου ριπιζόμενον ἀπὸ τὴν αὔραν τῆς Κλεισόβης καὶ τοῦ Βασιλοδίου θὰ προχωρῇ πάντα ἡ Ἑλλὰς καὶ θὰ νικᾶ. Διότι τὸ θέλουν οἱ αἰῶνες ποὺ παρῆλθον καὶ τὸ ἀξιοῦν οἱ αἰῶνες ποὺ ἔρχονται.

ΧΡΗΣΤΟΣ Γ. ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΣ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ-ΚΥΠΡΟΣ

Τὸ μουρμούρισμα τὸ ἀργὸ τῆς Λιμνοθάλασσας
τὸ ἀρμυρὸ τὸ φίλημά τη,
Καὶ σὰ δόξα θρυλικὴ πέρα ἡ Βαράσοβα
στὸ στητὸ τὸ ἀνάστημά της.

Σιγοψέλνουν τὸ τραγούδι τὸ αἱματόγραφτο
τῆς Θυσίας ἐδῶ τριγύρω.
Ζωντανεύουνε στὸ νοῦ μιὰ νύχτα ἀθάνατη
στῶν Μαγιάπριλων τὸ μῦρο.

Σκιὲς ἡρώων ἀπ' τοὺς καιροὺς ἐκείνους φτάνουνε
καὶ γυρνοῦν στὸ Μεσολόγγι,
κι' ἀνασταίνουνε τῆς "Εξοδος τὸ σάλαγο
καὶ φωνές, καπνὸς καὶ βόγγοι...

...Καὶ ὅπως κλίνουνε τὰ γόνατα στοὺς τάφους των
καὶ τὰ δράματα πληθαίνουν,
Μιὰ ἀντηχιὰ — κι' ἀπὸ τὴν Κύπρο—ἐπάντα οἱ Ἕλληνες
νά, πῶς ξέρουν νὰ πεθαίνουν!».

ΚΩΣΤΑΣ Ι. ΤΣΑΟΥΣΗΣ

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ

Η ΕΞΟΔΟΣ ΩΔΗΓΗΣΕΝ ΕΙΣ ΤΟ ΝΑΥΑΡΙΝΟΝ

Τοῦ κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΛΥΚΟΥΔΗ

Δημάρχου τῆς Ἱερᾶς Πόλεως

Ἡ καρδιὰ ἀλύγιστη τῶν Ἐλευθέρων Πολιορκημένων διαγράφει τὴ μοῖρα καὶ τὰ πεπρωμένα τοῦ Ἔθνους.

Ἀγέρωχη, ὑπερήφανη, θεριεμένη μάχεται ἐναντίον τοῦ τυράννου.

Καὶ ἔτσι τὸ Μεσολόγγι ὀρθώνεται ἄπαρτο κάστρο. Καὶ τ' ὄνομά του προφέρεται μὲ θαυμασμὸ ἀπ' ὅλο τὸν πολιτισμένο κόσμο. Γιὰ νὰ γίνῃ στὸ τέλος θρύλος καὶ Δόξα. Οἱ ὑπερασπισταί του «γυμνοὶ ξεσαρκωμένοι δὲν παραδίδουν τ' ἄρματα, δὲν γέρνουν τὸ κεφάλι». Πολεμοῦν πάνω στὶς τάπιες τοῦ «Φράχτη», σκάβουν λαγούμια, κάνουν γιουρούσια, ἀντιβγαίνουν στὰ ρεσάλτα τοῦ Κιουταχτῆ καὶ τοῦ Ἰμπραήμ. Στ' ἀντρειωμένα στήθεια τους ἡ ἀδάμαστη θέλησι καὶ ἡ ἀκλόνητη πίστις γιὰ τὴν ἐλευθερία. Νικάει ἡ πίστις αὐτὴ τὰ πάντα μὲ τὴ συνείδησι τῆς θυσίας χάρις στὴν ὁποία τοὺς εἶναι ἀδιάφορος ὁ θάνατος. Τὸ Μεσολόγγι, ποὺ «πάντα ψηλότερα ἀνέβαινε καὶ πάντα μακρύτερα κύτταζε», εἶναι πεπρωμένο νὰ πεθάνῃ μὲ τ' ἄρματα στὸ χέρι Καὶ ὁ θάνατός του, ὄχι ἀποτέλεσμα παραφορᾶς, ἀλλὰ μελετημένος καὶ συνειδητός, προδικάζει τὴν ἀναγέννησι τοῦ Ἔθνους.

Οἱ ἄνδρες καὶ οἱ γυναῖκες τὴν Ἔξόδου, καθὼς ἐξορμοῦν γιὰ τὴ θυσία βαστοῦν στοὺς σκελετωμένους ὤμους των τὴν ἀγωνιστικὴ Ἱστορία 30 Ἑλληνικῶν αἰώνων.

Γιγαντομάχοι, ἀτρόμητοι προχωροῦν μὲ βαθειὰ ἐπίγνωσι τῆς ἱστορικῆς των εὐθύνης πρὸς τὸν θρίαμβον, τὴν δόξαν, τὸν θρύλον, τὴν ἀθανασίαν.

Ὁ δαυλὸς τοῦ Καψάλη, περίληψις καὶ ἐπίγραμμα τοῦ δράματος τῆς Φρουρᾶς, φέγγει μὲ μιᾶς ἀνέσπερο ὄχι στὸ Μεσολόγγι μόνο, μὰ φέγγει σ' ὅλη τὴν Οἰκουμένη.

Καὶ οἱ φωτεινές του ἀνταύγειες ἔχουν ἀποτυπωθῆ στὸ ὑποσυνείδητον τοῦ Ἔθνους.

Καὶ ἡ ἐκπυρσοκρότησί του ξαφνιάζει τὴν Ἀνθρωπότητα, δονεῖ συνειδήσεις καὶ αἰσθήματα.

Τὸ Ναυαρῖνον εἶναι πλέον ἀναπόφευκτον.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΥΚΟΥΔΗΣ

Δήμαρχος τῆς Ἱερᾶς Πόλεως Μεσολογγίου

Πρόσκλησις

—Σωματείου Ἀμμοκονιστῶν ἡ «Πρόοδος»

Καλοῦνται ἅπαντα τὰ μέλη ὅπως προσελθουσιν σήμερον εἰς τὸ Ἐργατικὸν Κέντρον καὶ ἀπὸ ὥρας 9 30 π.μ. ἕως 1ην μ.μ. πρὸς διενέργειαν ἀρχαιρεσιῶν.

Ἡ Ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ
Δ. Πετσίτσης, Ἀν. Μουστάφας, Σωτ. Μάρκου

Ο ΙΔΙΟΣ ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΑΓΩΝ

Οἱ Ἐλεύθεροι Πολιορκημένοι τοῦ Μεσολογγίου εὑρίσκουν μιμητὰς εἰς τὴν Κύπρον!

Τοῦ δικηγόρου κ. ΤΗΛ. ΣΑΡΛΗ

Προέδρου τοῦ Συλλόγου Αἰτωλοακαρνάνων

Ὑπάρχουν εἰς τὴν ἱστορικὴν τοῦ κόσμου τροχιάν, μοιραίως, μὲ ἀνεξίκηλα γράμματα χαραγμένα, μεγάλα ὀνόματα. Ὀνόματα ποὺ ἔγιναν μέσα εἰς τὴν ἀστραπὴν μιᾶς στιγμῆς, τὰ ἴδια, Ἱστορία. Τὸ ἀστραποβόλημα τῆς μεγαλειώδους λάμψεώς των ποὺ σπαθίζει ἀκατάπαυστα τὸν ὁρίζοντα τῆς πορείας τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι ἀνίκανοι νὰ τὸ ἀποσβέσουν, ἢ ἔστω νὰ τὸ μειώσουν κἄν, οἱ παρερχόμενοι αἰῶνες, ποὺ εἰσφέρουν ἐν τούτοις πλουσίαν τὴν συμβολήν τῶν εἰς τὰς ἀτέγκτους τῆς Δίκης προσχώσεις!!...

Ἕνα, ἀπὸ τὰς ἀστραπὰς αὐτὰς τῆς Ἱστορίας, ὄνομα. Τὸ Μεσολόγγι! Ἡ Εἱμαρμένη εἶχε τάξει τὴν Ἔξοδόν του — τελευταῖον σταθμὸν τοῦ ἀργοῦ ψυχορραγήματός του — ὡς ὥραν τῆς παντοτεινῆς ἀποθεώσεώς Του. Ἔγινε μὲ τὸ ἀνεπιπωτο ὁλοκαύτωμά του, μετέωρο φλογερὸ ἀσυλλήπτου μεγαλείου. Τόπος ὅπου καθηγιάσθη ἡ Δόξα μὲ τὴν θειοτέραν τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων, μὲ τὴν ὑπερφυᾶ θυσίαν τριακοσίων γιγάντων καὶ ἡμιθέων!...

***

Δὲν ἦτο πρᾶξις μωρίας ἀνθρωπίνης ἀπογνώσεως; ἡ Ἔξοδος. Ὄχι. Ἦτο μιᾶς στρατιᾶς; γιγάντων, ἐξωλωμένων καὶ ἀποσκελετωμένων ἀπὸ τὰς στερήσεις, ἡ ἀποθέωσις.

Ἦτο τῶν ἡμιθέων ὁ ἀδιάλυτος μὲ τὴν δόξαν ἀρραβών. Ἦτο ὁ προφήτης ὁ ἀντίλαλος τοῦ Ὠσαννὰ τῶν Χερουβείμ, διὰ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Γένους!...

Διότι, πράγματι, τὸ Μεσολόγγι μὲ τὴν ἐπιποίησιν τῆς Ἐξόδου του, μὲ τὴν ὁλοζώντανο ἐνταφιασμόν του, μὲ τὶς ἀστραπὲς τῶν τιτανικῶν φλογῶν τοῦ θυλικοῦ Καψάλη καὶ τοῦ μεγάλου Δεσπότη του Ἰωσήφ, ἔμεινε σύμβολο αἰώνιο στὴν ἱστορία τοῦ Κόσμου ὁλοκλήρου, ἔγινε τὸ ἴδιο σύνολος ἀδέβαστος γιὰ νὰ δείχνῃ μὲ τὸ φωτεινόν καὶ ἄδυτον παράδειγμά του εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεὰς τὸ καθῆκον πρὸς τὴν ἀτίμητη τῆς ἐλευθερίας ἔννοιαν, γιὰ νὰ φτιάχνῃ νέους μιμητάς του, σήμερα στὴν Κύπρο, αὔριο ἀλλοῦ...

***

Ναί ἄς μᾶς ἐπιτραπῇ ὁ παραλληλισμός. Οἱ ἐλεύθεροι πολιορκημένοι τοῦ Μεσολογγίου, οἱ ὑπέροχοι αὐτοὶ πρωταγωνισταὶ τοῦ μεγάλου δράματος γιὰ τὴν ἐπιβίωσι τῆς Φυλῆς μας. Αὐτοὶ ποὺ μὲ αἱμάσσοντας δακτύλους ὑπέγραψαν τὴν ἐπικὴ σελίδα τῆς ἐλευθερίας τῆς δούλης Πατρίδος των, εὗρον σήμερον ἀνταξίους μιμητὰς των εἰς τὴν σπαρασσομένην ἀπὸ τὴν σκλαβιὰν Κύπρον. Καὶ ἐκεῖ οἱ Καραολήδες ξέρουν νὰ πεθαίνουν γιὰ τὴν ἐλευθερία. Καὶ ἐκεῖ, τὰ μαρτύρια καὶ οἱ φυλάκισεις τοῦ ξυνάστου δὲν πτοοῦν αὐτοὺς ποὺ ἀγωνίζονται γιὰ τὰ πανανθρώπινα ἰδεώδη, γιὰ τὶς αἰώνιες καὶ ἀπαρασάλευτες ἀρχὲς τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀτόμου. Ὁ θρυλικὸς δεσπότης Ἰωσήφ, ὁ ἀφιερωμένος αὐτὸς τῆς μεγάλης θυσίας τοῦ Μεσολογγίου, ὁ ξύλος καὶ ἀσώματος ἐκ τῆς πείνης καὶ τῶν στερήσεων Πατριάρχης τῆς Φυλῆς, ὁ μεγάλος πλοηγὸς τόσων ἀθώων ψυχῶν πρὸς τὰ Οὐράνια, εὑρίσκει σήμερα ἕναν ἄλλον ὑπέρλαμπρον ἱερωμένον μύστην του, τὸν Μακάριον τῆς Κύπρου!... Βωβὸς καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὸν πόνο τῶν στερήσεων, ἡγέτης, μὲ τὴν ἀκατάβλητη ὅμως φλόγα τῆς ἐλευθερίας νὰ τὸν καίῃ, δὲν πτήσσει πρὸ τῆς ἀνηκούστου τοῦ κατακτητοῦ βίας. Δὲν δειλιᾶ. Ὁ Γολγοθᾶς τῆς ἐξορίας του γίνεται τὸ καμίνι γιὰ νὰ σφυρηλατηθῇ ἡ ἐλευθερία τῆς βασανισμένης Πατρίδος του. Ἔχει καὶ αὐτὸς μὲ τὴν σειράν του, ὅλους τοὺς

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ "ΗΜΕΡΑν,,

Η ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΙΣΦΟΡΑ

Ὁ κ. Κουλουμπῆς ἀποντᾶ εἰς τὸν κ. Γιαννακόπουλον

Κύριε Διευθυντά,

Ἀναμφιβόλως ὁ κ. Γ. Γιαννακόπουλος διὰ τοῦ δευτέρου δημοσιεύματός του σχετικῶς μὲ τὴν εἰσφορὰν τοῦ ἡμερομισθίου τῆς 1ης Μαΐου θὰ θέλῃ νὰ ἐπιδείξῃ τὰς νομικάς του γνώσεις καὶ νὰ ὑπεραμυνθῇ τοῦ ζητήματος νομικῶς, ἀφοῦ τὴν γνώμην του κανεὶς δὲν ἐζήτησε.

Καλὸν θὰ ἦτο ὅπως τὰς νομικάς του γνώσεις περὶ Συντάγματος; ἀναπτύσσῃ ἐ κάστοτε εἰς τοὺς ἁρμοδίους ὑπουργοὺς καὶ νομικοὺς συμβούλους τοῦ Κράτους, διὰ νὰ μὴ κάνουν σφάλματα εἰς τὰ Νομοθετικὰ Διατάγματα ποὺ ἐκδίδουν, ὡς αὐτὰ ποὺ ἰσχυρίζεται, ὁ διαπρεπὴς νομομαθής.

Πάντως, τὸ σφάλμα εἶναι τοῦ τέως ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ποὺ δὲν ἐζήτησε τὴν γνώμην του, καὶ ἐπεκύρωσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 2)56 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν δι' ἧς καθωρίσθη ἡ εἰσφορὰ τῶν ἐργαζομένων.

Μοῦ προξενεῖ κατάπληξιν τὸ γεγονὸς καὶ διερωτῶμαι πόθεν ὁρμώμενος ὁ ἀνωτέρω ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν ἐργατικὴν εἰσφοράν, ἡ ψυχοπονία του, διὰ τοὺς ἐργαζομένους τὸν κάνει, ἢ μήπως ὀπισθεν αὐτοῦ κρύπτονται ἄλλοι, οἱ ὁποῖοι δὲν τολμοῦν νὰ φανερώσουν τὰ γνωστὰ εἰς τὴν τάξιν μας πρόσωπά των. Πρέπει νὰ γνωρίζῃ ὁ κ. Γιαννακόπουλος ὅτι οἱ συνδικαλισταὶ τῆς χώρας μας καὶ περισσότερον τῆς πόλεως τῶν Πατρῶν εἶναι ὑπερήφανοι διότι ἐργάζονται ἀμισθεὶ διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐργαζομένων καὶ τὸ θεωροῦν καύχημά των ποὺ μὲ τὰς στερήσεις των οἱ ἐργαζόμενοι, διὰ τῆς εἰσφορᾶς των, ἔδωσαν τοὺς πόρους προκειμένου νὰ τοὺς διαθέσου